

«Кабель өндірісі» кәсіби стандарты

1. Жалпы ережелер

1. «Кабель өндірісі» кәсіби стандарты білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, соның ішінде кәсіпорындардағы персоналды оқытуға, білім беру мекемелеріндегі қызметкерлер мен түлектерді сертификаттауға, персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттерді шешуге арналған.

Осы кәсіби стандарт негізінде ұйымдар ішкі қолданыс үшін қызметкерлердің өндірісті және еңбекті ұйымдастыру, басқару, олардың жауапкершілік ерекшеліктерін ескере отырып, кәсіби білімінің деңгейі, еңбек функцияларының, білімдерінің, біліктері мен дағдыларының тізбесі нақтыланған корпоративтік кәсіби стандарттар әзірлей алады.

2. Осы кәсіби стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) біліктілік – қызметкердің нақты еңбек функцияларын сапалы орындауға дайын болу дәрежесі;

2) біліктілік деңгейі – еңбек іс-қимылдарының күрделілігі, стандартты еместігі, жауапкершілігі мен дербестігі өлшемдеріне қарай сараланатын қызметкердің даярлығы мен құзыреті деңгейіне қойылатын талаптар жиынтығы;

3) еңбек функциясы – еңбек үдерісінің бір немесе бірнеше міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты іс-қимылдар жиынтығы;

4) кәсіби стандарт – кәсіби қызметтің нақты саласында біліктілік деңгейіне, құзыреттеріне, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт;

5) кәсіби кіші топ – еңбек функцияларының және оларды орындау үшін қажетті құзыреттердің тұтас жиынымен қалыптастырылған кәсіптер жиынтығы;

6) кәсіби топ – жалпы интеграциялық негізі бар және оларды орындау үшін еңбек функциялары мен құзыреттердің ұқсас жиынтығын көздейтін саланың кәсіби кіші топтар жиынтығы;

7) кәсіп – арнайы дайындық нәтижесінде игерілетін және білім туралы тиісті құжаттармен расталатын белгілі бір білімді және тәжірибелік дағдыларды талап ететін адамның еңбек қызметіндегі кәсіптердің негізгі түрі;

8) негізгі топ – шығарылатын өнімнің, өндіріс технологиясының, негізгі қорлардың және жұмыс істейтіндердің кәсіби дағдыларының ортақтығы тән кәсіпорындар мен ұйымдардың жиынтығы;

9) салалық біліктілік шеңбері – салада танылатын біліктілік деңгейлерін құрылымдық жағынан сипаттау;

10) ұлттық біліктілік шеңбері – салалық біліктілік шеңберін, кәсіби стандарттарды әзірлеу үшін жалпы кәсіби құзыреттердің біліктілік деңгейлерінің бірыңғай шкаласын айқындайды.

3. Осы кәсіби стандартта мынадай қысқартулар пайдаланылады:

- 1) БТБА – жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы;
- 2) БА – басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;
- 3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері;
- 4) КС – кәсіби стандарт.

2. Кәсіби стандарттың паспорты

4. Кәсіби стандарттың атауы: «Кабель өндірісі».

5. КС әзірлеу мақсаты: қызметкерлердің еңбек функцияларының, білімдеріне, біліктеріне, дағдыларына және жеке құзыреттеріне қойылатын тиісті талаптарды жүйелі түрде және құрылымдық жағынан сипаттау.

6. КС қысқаша сипаттамасы: өңдейтін өнеркәсіптегі кабель өндірісіне жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ кабельдік-өткізгіш бұйымдардың кең сұрыпталымын өндіруді қамтамасыз ететін жұмыскерлердің жұмыстарының сипаттамалары мен еңбек функциялары келтірілген.

7. Негізгі топ: машина жасау, өңдеу өнеркәсібі.

8. Кәсіби топ: кабель өндірісі.

9. Кәсіби кіші топ: электр сымдары мен кабельдің басқа түрлерін өндіру.

3. Кәсіптердің карточкалары

10. Кәсіптердің тізбесі:

1) кабель және сымдарды пластикат және резинамен сығымдаушы – СБШ бойынша 2-4 біліктілік деңгейі;

2) желі және кабельді ширатушы-оқшаулаушы – СБШ бойынша 2-3 біліктілік деңгейі;

3) созушы – СБШ бойынша 2-3 біліктілік деңгейі;

4) пластмасса бұйымдарды престеуші – СБШ бойынша 3-3 біліктілік деңгейі;

5) пластмасса балқытушы – СБШ бойынша 2-3 біліктілік деңгейі;

6) кабель өндірісінің монтері – СБШ бойынша 3-4 біліктілік деңгейі;

7) сым және кабель тоқушы – СБШ бойынша 3-4 біліктілік деңгейі;

8) кабель өндірісіндегі материал кесуші – СБШ бойынша 2-3 біліктілік деңгейі;

9) фильера жасаушы – СБШ бойынша 3-4 біліктілік деңгейі;

10) кабель және сымдарды қаптап ораушы (қаптаушы) – СБШ бойынша 3-4-біліктілік деңгейі;

11) техник-техноло – СБШ бойынша 5-6 біліктілік деңгейі;

12) жабдықты пайдалану және жөндеу жөніндегі техник – СБШ бойынша 5-біліктілік деңгейі;

13) инженер – СБШ бойынша 5-6 біліктілік деңгейі.

11. Кәсіптердің карточкалары осы КС 1-қосымшасында келтіріледі.

12. Кәсіби біліктілік картасы осы КС 2-қосымшасында келтіріледі.

«Кабельдер мен сымдарды пластикаттармен және резинаменсығымдаушы» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	7241 «Сым және кабель тоқушы»
Кәсіптің атауы	Кабельдер мен сымдарды пластикаттармен және резинаменсығымдаушы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	2. Негізгі орта білімнен төмен емес жалпы орта білімінің болуы, практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлық (ұйым базасындағы қысқа мерзімді курстар немесе кәсіпорында оқыту).
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 2-разряд (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 80-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы № 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184 тіркелген).
Еңбек функциялары	1) Желілер мен сымдарды және кабельдерді экструдерлерде, экструзионды жылдамдығы жоғары автоматты желілерде және плунжерлік сығымдағыштарда сығымдау. 2) Резина қабығын вулканизациялау. 3) Сығымдау, вулканизациялау және қаптау процесін бақылау.
1 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары: 1. Диаметрі 50 мм-ге дейінгі экструдерлерде, диаметрі 90 мм-ге дейінгі экструзионды жылдамдығы жоғары автоматты желілерде резиналармен, поливинилхлоридпен, полиэтиленмен, фторопластпен және басқа да материалдармен желілерді, сымдарды және кабельдерді сығымдауды жүргізу. 2. Дорн мен матрицаны орнату және ауыстыру, қабылдағыш және жіберетін барабандарды домалату және орнату, желілерді және экструдер тораптарына сымдарды толтыру дағдысы. 3. Оқшаулау бойынша желінің ортасын дәлдеуді орындау. 4. Желі және сымдарға оқшаулау жасауға бақылаулар жүргізу. 5. Агрегатты өндіру және жай-күйі журналын жүргізу. 6. Сымдар мен кабельдерді плунжерлік сығымдағыштарда фторопластпен сығымдауды жүргізу. 7. Майлау композициялары және битум қоспаларын жасау, қораптарды битум қоспасымен толтыру, ауыспалы калибрлерді іріктеу және битумдық қорапқа орнату. 8. Сығымдаудың талап етілетін қысымын және кептіру және пісіру температурасын қолдау. Білімі:

	<p>1.Ирекше экструдерлердің, плунжерлік сығымдағыштың, фторпластты массаны араластыратын, таблетка жасайтын аппараттардың негізгі тораптарының, кептіру және пісіру камераларыныңжұмысы, олардың құрылысы жәнебаптау тәсілдерітуралы мәлімет.</p> <p>2.Жіберетін және қабылдайтын құрылғылардың құрылысы.</p> <p>3.Оқшаулау материалдарының маркалары.</p> <p>4.Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар.</p> <p>5. Кабельдер мен сымдарды сығымдау жөніндегі технологиялық нұсқаулықтар.</p> <p>6. Электронды басқару схемалары.</p> <p>7.Майлау дисперсиялары мен таблеткаларын жасау технологиясы.</p> <p>8. Битумды қоспаларды дайындау рецептурасы.</p> <p>9.Желілер мен кабельдердің конструкциясы.</p> <p>10. Технологиялық құрал-сайманды іріктеу және орнату.</p>
2 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:
Резина қабығын вулканизациялау	<p>1.Диаметрі 50 мм-ден асатын 115 мм-ге дейінгі үздіксіз вулканизациялау дау агрегаттарындажұмыс істей алу.</p> <p>2.Жерлендіретін құрылғыларды кабельдер мен сымдарға бекіту.</p> <p>3. Қызмет көрсетілетін жабдықты баптау.</p>
	Білімі:
	<p>1.Үздіксіз вулканизациялау агрегатыныңқұрылысы, қолданылу принципі және баптау тәсілдері.</p> <p>2.Сымдар мен кабельдерді оқшаулау режимдері.</p> <p>3.Материалдардың жұмсалу нормалары, қалдық нормалары.</p>
3 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:
Сығымдау, вулканизациялау және қаптау процесін бақылау	<p>1.Сығымдаудың талап етілетін қысымын және кептіру мен пісіру температурасын қолдау.</p> <p>2.Сығымдау жылдамдығын реттеу, қабықтары мен қорғау шлангілерінің сапасы мен геометриялық параметрлерін бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>3.Сығымдағышқа жеткізілген жартылай фабрикаттардың сапасын тексеру.</p> <p>4.Сымдар мен кабельдердің қабылдағыш барабандарға біркелкі жайылуын бақылау, кабель мен сымдарның жайылу қадамын реттеу.</p> <p>5.Қабылдау орамы құрылғысында жұмыс істеу.</p>
	Білімі:
	<p>1. Бақылау-өлшеу құралының қолданылу мақсаты мен қолданылуы.</p> <p>2.Шығарылатын сымдардың сапасына қойылатын талаптар.</p> <p>3.Ақау түрлері, олардың алдын алу және жою тәсілдері.</p>
«Кабельдер мен сымдарды пластикаттармен және резинаменсығымдаушы» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	7241 «Сым және кабель тоқушы»
Кәсіптің атауы	Кабельдер мен сымдарды пластикаттармен және резинамен сығымдаушы

СБШ бойынша біліктілік деңгейі	3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру ұйымының негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім немесе жалпы орта білім негізіндегі техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 3-6 разряд (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 80-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы № 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184 тіркелген).
Еңбек функциялары	1) Желілер мен сымдарды және кабельдерді экструдерлерде, экструзионды жылдамдығы жоғары автоматты желілерде және плунжерлік сығымдағыштарда сығымдау. 2) Резина қабығын вулканизациялау. 3) Сығымдау, вулканизациялау және қаптау процесін бақылау.
1 еңбек функциясы Сымдар мен кабельдерді экструдерлерді, экструзионды жылдамдығы жоғары автоматты желілерде және плунжерлік сығымдағыштарда сығымдау	Біліктері мен дағдылары: 1. Кабельдерді ирекше диаметрі 90 мм-ден асатын экструзионды жылдамдығы жоғары автоматты желілерде, ирекше диаметрі 120 мм-ден асатын экструдерлерде түрлі материалдармен сығымдауды жүргізу. 2. Кабельдердің қабығына немесе қорғау шлангісіне қатысты ортасын дәлдеуді, сондай-ақ агрегатты кабельмен толтыру және кабельдің ортасын бірнеше қабат шлангіге қатысты желі бойынша дәлдеуді орындау. Білімі: 1. Экструзионды жылдамдығы жоғары автоматты желілердің кинематикалық схемасы және баптау тәсілдері. 2. Сығымдау материалының түріне байланысты ирекшені іріктеу және орнату. 3. Пластикаттардың сипаттамалары. 4. Сығымдаудың тиімді режимдерін анықтау.
2 еңбек функциясы Резина қабығын вулканизациялау	Біліктері мен дағдылары: 1. Диаметрі 115 мм-ден асатын 200 мм-ге дейінгі үздіксіз вулканизациялау агрегаттарында жұмыс істеу. 2. Ирекшесінің диаметрі 200 мм-ден асатын үздіксіз вулканизациялау агрегаттарында және бір уақытта кабельге екі және одан да көп қабат оқшаулау жасайтын үздіксіз вулканизациялау агрегаттарында кабельдерді резинамен сығымдау. 3. Үздіксіз вулканизациялау агрегаттарын кабельмен толтыру, ниппельді ауыстыру. Білімі: 1. Бір уақытта кабельге екі және одан да көп қабат оқшаулау жасаумен үздіксіз вулканизациялау агрегаттарының кинематикалық схемалары және баптау тәсілдері. 2. Резиналардың сипаттамасы. 3. Үздіксіз вулканизациялаудың ұтымды режимдерін анықтау.
3 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:

Сығымдау, вулканизациялау және қаптау процесін бақылау	<p>1. Жоғары вольтты аппараттардың көмегімен кабельдің пластмасса қабығы мен қорғау шлангісін бақылауды жүзеге асыра білу.</p> <p>2. Резина қабығын сығымдау және вулканизациялау жылдамдығын, сондай-ақ үлкен диаметрлі резина қабығын вулканизациялау жылдамдығын, сығымдау бастиектерінің температурасын реттеу.</p> <p>3. Вулканизациялау құбырының, цилиндрінің және экструдер бастиегінің температурасын бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен реттеу.</p> <p>4. Вулканизациялау мен сығымдаудың ұтымды режимдерін таңдау.</p> <p>Білімі:</p> <p>1. Кабельдерді қабықтары мен қорғау шлангілерінің ақаулы жерлерін жою әдістері.</p> <p>2. Қабаттар бойынша оқшаулау сапасын тексеру әдістері.</p> <p>3. Жоғары вольтты аппараттардың және автоматты бақылау-өлшеу аспаптарының қолданылу мақсаты мен қолданылуы.</p>
«Кабельдер мен сымдарды пластикаттармен және резинамен сығымдаушы» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	7241 «Сым және кабель тоқушы»
Кәсіптің атауы	Кабельдер мен сымдарды пластикаттармен және резинамен сығымдаушы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	<p>4.</p> <p>Негізгі орта білім базасында техникалық және кәсіби білімі және практикалық жұмыс тәжірибесі болған жағдайда.</p> <p>Практикалық тәжірибесіз жоғарылатылған деңгейде (қосымша кәсіби даярлық немесе орта білімнен кейінгі білім) техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.</p>
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 6-разряд (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 80-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы № 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184 тіркелген).
Еңбек функциялары	<p>1) Желілер мен сымдарды және кабельдерді экструдерлерде, экструзионды жылдамдығы жоғары автоматты желілерде және плунжерлік сығымдағыштарда сығымдау.</p> <p>2) Резина қабығын вулканизациялау.</p> <p>3) Сығымдау, вулканизациялау және қаптау процесін бақылау.</p>
1 еңбек функциясы Сымдар мен кабельдерді экструдерлерде, экструзионды жылдамдығы жоғары автоматты желілерде және плунжерлік сығымдағыштарда сығымдау	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <p>1. Экструдер жұмысын, экструзионды жылдамдығы жоғары автоматты желіні пульспен басқару.</p> <p>2. Экструдерлерде талшықты жарық өткізгіштерді сығымдауды білу.</p> <p>Білімі:</p> <p>1. Экструзионды жылдамдығы жоғары автоматты желілердің кинематикалық схемасы және баптау тәсілдері.</p> <p>2. Сығымдау материалының түріне байланысты ирекшені іріктеу және орнату.</p> <p>3. Пластикаттардың сипаттамалары.</p> <p>4. Сығымдаудың ұтымды режимдерін анықтау.</p>

2 еңбек функциясы Резина қабығын вулканизациялау	Біліктері мен дағдылары: 1. Үздіксіз вулкандау агрегатының жұмысын пультпен басқару. 2. Екі және одан да көп қабат оқшаулау жасау үшін желіні баптау және оны жөндеуге қатысу. Білімі: 1. Бір уақытта кабельге екі және одан да көп қабат оқшаулау жасаумен үздіксіз вулканизациялау агрегаттарының кинематикалық схемалары және баптау тәсілдері. 2. Резиналардың сипаттамасы. 3. Үздіксіз вулканизациялаудың ұтымды режимдерін анықтау.	
3 еңбек функциясы Сығымдау, вулканизациялау және қаптау процесін бақылау	Біліктері мен дағдылары: 1. Резина қабығының жекелеген қабаттарын вулканизациялау сапасын бақылау. 2. Оқшаулау материалын беру жылдамдығын кабельді шынжыр табанды тарту құрылғысымен, электронды аппаратурамен жылжыту жылдамдығымен үйлестіру дағдысы. Білімі: 1. Кабельдерді қабықтары мен қорғау шлангілерінің ақаулы жерлерін жою әдістері. 2. Қабаттар бойынша оқшаулау сапасын тексеру әдістері. 3. Жоғары вольтты аппараттардың және автоматты бақылау-өлшеу аспаптарының қолданылу мақсаты мен қолданылуы.	
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Атқарушылық Жауапкершілік	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7241 7241	Желі және кабельді ширатушы-оқшаулаушы Сым және кабель тоқушы
«Желі және кабельді ширатушы-оқшаулаушы» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ		
Кәсіп коды	7241 «Желі және кабельді ширатушы-оқшаулаушы»	
Кәсіптің атауы	Желі және кабельді ширатушы-оқшаулаушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	2. Негізгі орта білімнен төмен емес жалпы орта білімінің болуы, практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлық (ұйым базасындағы қысқа мерзімді курстар немесе кәсіпорында оқыту).	
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 2-3 разряд (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 80-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы № 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184 тіркелген).	
Еңбек функциялары	1) Желі және кабельді ширату мен оқшаулау 2) Қосалқы жұмыстар. 3) Ақауларды анықтау және дайын кабельдерді жүргізу	
1 еңбек функциясы Желі және кабельді ширату мен оқшаулау	Біліктері мен дағдылары: 1. Қимасы 6 ш.мм-ге дейінгі күштік кабельдердің желілерін ширату және оқшаулау. 2. 100 жұпқа дейін телефон кабельдерін ширату және оқшаулау 3. 19 желіге дейін телеграф кабельдерін ширату және оқшаулау. 4. Төрттікпен ширатылған төмен жиіліктегі кабельдерді ширату және оқшаулау.	

	<p>Білімі:</p> <p>1.Жалпы ширататын ширату-оқшаулау машиналарының негізгі тораптарының құрастырмасы және олардың өзара әрекеттесуі.</p> <p>2.Кабельдердің құрастырмасы.</p> <p>3.Желі және кабель ширату және оқшаулау жөніндегі технологиялық нұсқаулықтар.</p> <p>4. Оқшаулау және экрандау материалдарының маркалары.</p>
2 еңбек функциясы	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <p>1. Оқшаулау материалдарының ауыспалы тісті дөңгелектерін, роликтерін іріктеу және орнату.</p> <p>2.Жіберетін және қабылдайтын барабандарды, кәрзеңкелерді ауыстыру.</p> <p>3.Желісі бар катушкаларды іріктеу және орнату.</p>
Қосалқы жұмыстар	<p>Білімі:</p> <p>1.Барабан үлгілері</p> <p>2.Ауыспалы тісті дөңгелектер мен роликтерді орнату.</p> <p>3.Желісі бар катушкаларды орнату.</p>
3 еңбек функциясы	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <p>1.Кабель элементтерінің келіп түсуін, ширатылуын және оқшаулау материалдарының, экран таспаларының салынуынбақылау.</p> <p>2.Дайын бұйымдарды қабылдау барабанына салу.</p>
Ақауларды анықтау және дайын кабельдерді жүргізу	<p>Білімі:</p> <p>1. Ширатылатын және оқшауланатын кабельдердің маркалары мен қималары.</p> <p>2. Кабельді қабылдау барабынына салу.</p>
«Желі және кабельді ширатушы-оқшаулаушы» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	7241 «Желі және кабельді ширатушы-оқшаулаушы»
Кәсіптің атауы	Желі және кабельді ширатушы-оқшаулаушы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру ұйымының негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім немесе жалпы орта білім негізіндегі техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 3-5разряд (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 89-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы№ 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184тіркелген).
Еңбек функциялары	1) Желі және кабельді ширату мен оқшаулау
	2) Қосалқы жұмыстар.
	3) Ақауларды анықтау және дайын кабельдерді жүргізу
1 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:

Желі және кабельді ширату мен оқшаулау	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қимасы 6 ш. мм-ден 25 ш.мм-ге дейінгі күштік кабельдердің желілерін ширату және оқшаулау. 2. 100 жұпқа дейін телефон кабельдерін ширату және оқшаулау 3. 19 желіге дейін телеграф кабельдерін ширату және оқшаулау. 4.Бақылау, кордельді, коаксиалды кабельдерді және алыс байланыс кабельдерін ширату және оқшаулау. 5.Секторлық және сегментті желілерді күштік кабельдерде көп фазалы машиналарда ширату және оқшаулау. 6.Секторлық және сегменттік желілерді ширату кезінде мөлшерлері бойынша тығыздау біліктерін іріктеу. 7.Кабель құрастырмасына байланысты ширату қадамдары және оқшаулау қадамдарын есептеу. <p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Күштік кабельдерді және олардың желілерін ширату мен оқшаулаудың негізгі теориялары. 2. Кабель желілеріне, оқшаулау және экрандау материалдрына қойылатын талаптар. 3. Ширату параметрлерін есептеу әдістемесі. 4. Кабельді ширату және оқшаулау саласына қатысты нормативтік құжаттарды білу.
2 еңбек функциясы Қосалқы жұмыстар	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Ауыспалы тісті дөңгелектер мен калибрлерді іріктеу және орнату. 2.Жіберетін катушкалардың, оқшаулау және экрандау таспаларының, таспа бұрыштарының және олардың біткен жерлерінің немесе саңылауларының созылуын реттеу. 3.Көп фазалы машиналарда оқшауланған желілері барбарабандарды іріктеу, орнату және шешу. 4.Қызмет көрсетілетін жабдықты баптау және оны жөндеуге қатысу. <p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Көп фазалы ширату-оқшаулау машиналарының құрастырмасы мен кинематикалық схемалары, оларды баптау. 2.Ауыспалы тісті дөңгелектер мен калибрлерді іріктеу және орнату.
3 еңбек функциясы Ақауларды анықтау және дайын кабельдерді жүргізу	<p>Біліктері мен дағдылары</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кабельдің ширатылатын элементтерінің геометриялық параметрлерін, оқшаулау және экрандау таспаларын бақылау-өлшеу аспаптарымен бақылау. 2. Кабель орамдарының арасына терможұпты орнату. 3.Желі және кабельді ширату және оқшаулау кезінде ақауларды анықтау және жою. 4.Өндірудіесепкеалу журналын жүргізу. <p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Бақылау-өлшеу құралын қолдану. 2.Ширату, оқшаулағыш салу, жабу және оқшаулау саңылауының шекті шамалары. 3.Дайын өнімге қойылатын талаптар. 4.Ақау түрлері және олардың алдын алу мен жою тәсілдері.
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Дербестілік Атқарушылық

СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	8231 7241	Кабель және сымдарды пластикат және резинамен сығымдаушы Сым және кабель тоқушы
«Созушы» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ		
Кәсіп коды	8124 «Созушы»	
Кәсіптің атауы	Созушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	2. Негізгі орта білімнен төмен емес жалпы орта білімінің болуы, практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлық (ұйым базасындағы қысқа мерзімді курстар немесе кәсіпорында оқыту).	
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 2-3 разряд (2-шығарылым, 4-бөлім: Қазандық, суықтай қалыптау, созғылау және сығу жұмыстары, 233-234 параграф, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 01 наурыздағы № 66-п-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 19 наурызда №7478 тіркелген).	
Еңбек функциялары	1) Кесіп созу стандартында созу және калибрлеу 2) Аралық және қосалқы жұмыстар. 3) Қолданылатын жабдықты баптауға және жөндеуге қатысу	
1 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:	
Кесіп созу стандартында созу және калибрлеу	1. Барлық кескіндегі және маркадағы болаттан жасалған шыбық тәрізді материалды 70мм-ден астам кесіп созу стандартында созу және калибрлеу. 2. Материалды станға жіберу. 3. Созғыштарды және созу жылдамдығын берілген технология және созу режимі бойынша орнату. 4. Созу жылдамдығын реттеу.	
	Білімі:	
	1. Бір үлгідегі созу стандартының жұмыс істеу принципі. 2. Созу процесінің негіздері. 3. Созу станының шекті жүктемесі. 4. Жасалатын сым мен шыбыққа мемлекеттік стандарт бойынша қойылатын талаптар. 5. Бақылау-өлшеу құралдары мен арнайы құрылғылардың қолданылу мақсаты мен қолдану талаптары. 6. Биркалы жүйені сақтау. 7. Кедір-бұдырлықтың рұқсат берілген шегі мен орнатылуының, квалитеттері мен параметрлері жүйесі. 8. Суықтай созатын бұйымдар өндірісінің принципіалды схемасы.	
2 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:	
Аралық және қосалқы жұмыстар	1. Материалдың ұштарын ұштау машиналарында ұштау. 2. Материалдың ұштарын машиналарда өру, біліктеу.	
	Білімі:	
	1. Созуға арналған шыбықтардың ұштарын дайындау. 2. Термоөңдеудің аралық операциялары мен қосымша операциялары. 3. Өңделетін металдардың негізгі механикалық қасиеттері. 4. Бұйымдарды өңдеу және тапсыру.	
3 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:	

Қолданылатын жабдықты баптауға және жөндеуге қатысу	1. Созу стандартын, алмалы-салмалы және көтергіш механизмдері мен салқындату жүйесін баптау.
	Білімі: 1.Түрлі үлгідегі созу стандарты мен созуға арналған қосымша жабдықтың құрастырмасы, жұмыс істеу принципі және баптау. 2. Созғыштарды орнату және ауыстыру тәртібі.
«Созушы» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	8124 «Созушы»
Кәсіптің атауы	Созушы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру ұйымының негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім немесе жалпы орта білім негізіндегі техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 3-5разрядтар (2-шығарылым, 4-бөлім: Қазандық, суықтай қалыптау, созғылау және сығу жұмыстары, 233-234 параграф, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 01 наурыздағы № 66-п-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2 012 жылғы 19 наурызда № 7478 тіркелген).
Еңбек функциялары	1) Кәсіп созу стандартында созу және калибрлеу
	2) Аралық және қосалқы жұмыстар.
	3) Қолданылатын жабдықты баптауға және жөндеуге қатысу
1 еңбек функциясы Кәсіп созу стандартында созу және калибрлеу	Біліктері мен дағдылары: 1. Барлық кескіндегі және маркадағы болаттан жасалған шыбық тәрізді шыбық материалды 70 мм-ден астам кәсіп созу стандартында созу және калибрлеу. 2. Шыбықтан жасалған дәлме-дәл фасондық кескіндерді созу. 3.Түрлі диаметрдегі тез бұзылмайтын, ыстыққа төзімді, күрделі қоспаланатын және болаттың ыстық күйдегі басқа да арнайы маркаларын шыбық тәрізді және бунтты металды созу стандарты мен арнайы желілерінде созу және калибрлеу. 4.Созу жылдамдығы мен созғылау санын анықтау.
	Білімі: 1.Сығудың және созу жылдамдығының шекті мәндері. 2.Шикізатқа және дайындалатын өнімге қойылатын техникалық талаптар. 3.Металтану, металдарды термоөңдеу негіздері және металдарды қысыммен өңдеу теориялары. 4.Түрлі металдарды созу кезектілігі мен ауысу саны. 5.Кедір-бұдырлықтың квалитеттер мен параметрлер жүйесі.
	Біліктері мен дағдылары: 1.Байланыс құрылғылары мен ТВЧ құрылғыларында металды қыздыру режимін анықтау. 2.Өңдегеннен, шайғаннан, сарғайтқаннан және әктегеннен кейін металды созуға дайындау сапасын анықтау. 3.Дайындаманың өлшемін есептеу.
	Білімі:
2 еңбек функциясы Аралық және қосалқы жұмыстар	Біліктері мен дағдылары: 1.Байланыс құрылғылары мен ТВЧ құрылғыларында металды қыздыру режимін анықтау. 2.Өңдегеннен, шайғаннан, сарғайтқаннан және әктегеннен кейін металды созуға дайындау сапасын анықтау. 3.Дайындаманың өлшемін есептеу.
	Білімі:

	1.Созу кезінде металдың сапасына өңдеудің және күйдірудің әсері. 2. Дайындаманың өлшемін есептеу қағидаларын білу.	
3 еңбек функциясы Қолданылатын жабдықты баптауға және жөндеуге қатысу	Біліктері мен дағдылары:	
	1.Созғыш аспаптың жұмысқа жарамдылығын анықтау. 2. Созу стандартын, ұштау машиналарын, алмалы-салмалы және көтергіш механизмдері мен салқындату жүйесін баптау. 3.Металды қыздыруға арналған қондырғыларды (қорғасын немесе тұзбен булау, ТВЧ құрылғылары, электрлі-байланысты қыздыру және т.б.) және қызмет көрсету. 4.Жабдықты жөндеуге қатысу.	
	Білімі	
	1.Фильераларды орнату және ауыстыру әдістері. 2.Түрлі созу стандарты мен созуға арналған басқа да жабдықтың кинематикалық схемалары мен баптау қағидаларын білу. 3.Қыздыру құрылғылары мен бақылау-өлшеу аспаптарының құрастырмасымен жұмыс істеу принципін білу. 4.Арнайы құрылғылардың құрастырмасын білу.	
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Дербестілік Жауапкершілік Назарын тез аударту	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	8124	Түсті металдарды созушы
	7280	Сымды созушы
«Пластмасса өнімдерін престоуші» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ		
Кәсіп коды	8232	
Кәсіптің атауы	Пластмасса өнімдерін престоуші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	2. Негізгі орта білімнен төмен емес жалпы орта білімінің болуы, практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлық (ұйым базасындағы қысқа мерзімді курстар немесе кәсіпорында оқыту).	
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 2-3 разряд (27-шығарылым, 2-бөлім: Полимерлі материалдар өндірісі және одан жасалған өнім, 74-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 9 қазандағы № 388-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 30 қазанда №8048 тіркелген).	
Еңбек функциялары	1) Шикізатты, құрал-саймандарды, жабдықты дайындау.	
	2) Пластмассадан жасалған әртүрлі бұйымдарды престоу.	
	3) Технологиялық процестің параметрлерін реттеу.	
1 еңбек функциясы Шикізатты, құрал-саймандарды, жабдықты дайындау	Біліктері мен дағдылары:	
	1.Пресс-формаларды тазалау және майлау. 2. Қолданылатын пресс-материалдардың сапасын түсі және басқада белгілері бойынша анықтау. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықты бос жүрісте сынап көру.	
	Білімі:	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шикізат пен материалдардың химиялық, физикалық-химиялық, технологиялық және пайдалану қасиеттері және оларға қатысты МЕМСТ-тар мен ТТ. 2. Пластмассалардың технологиялық және пайдалану қасиеттерін бағалау тәсілдері. 3. Престердің құрастырмасы мен жұмыс істеу принципі. 4. Қызмет көрсетілетін жабдықты пайдалану. 5. Пресс-материалдарды сақтау және қайта өңдеуге іріктеу тәсілдері. 6. Престеуге дайындау операциялары.
2 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:
Пластмассадан жасалған әртүрлі бұйымдарды престеу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Престерде каболитті және бакелитті ұнтақтардан, органикалық шыныдан және тағы басқа материалдардан жасалған әртүрлі қарапайым бөлшектерді қарапайым көпұялы пресс-форманы пайдаланып престеу. 2. Әртүрлі пластмассадан 5-тен 10-ға дейін металды бөлшектермен престелген орташа күрделі прес-форманы, ажыратқаш құралды пайдаланып, орташа күрделі өнімдерді престеу. 3. Престеу барысында пресс-форманы ысыту.
	Білімі:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пресс-формаларда престеудің технологиялық процесінің негізгі кезеңдері. 2. Престердің құрастырмасы мен жұмыс істеу принципі. 3. Пластмассадан жасалған бұйымдарға қойылатын талаптар. 4. Пластмассадан жасалған бұйымдарды престеудің негізгі ақаулары, олардың туындау себептері, алдын алу және жою тәсілдері.
3 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:
Технологиялық процестің параметрлерін реттеу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Престеу режимінің бақылау. 2. Пластмассадан жасалған бұйымдарды престеу режимін реттеу. 3. Өлшеу құралын пайдалана білу.
	Білімі:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пластмассадан жасалған бұйымдарды престеу процесін реттеу. 2. Престеу тәсілдері мен режимдері. 3. Техникалық және технологиялық өлшеулер. 4. Өлшеу құрылғысын қолдану. 5. Престеудің технологиялық процесін бақылау әдістемесі.
«Пластмасса өнімдерін престеуші» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	8232
Кәсіптің атауы	Пластмасса өнімдерін престеуші
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	<ol style="list-style-type: none"> 3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру ұйымының негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім немесе жалпы орта білім негізіндегі техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.

БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 3-5 разрядтар (27-шығарылым, 2-бөлім: Полимерлі материалдар өндірісі және одан жасалған өнім, 74-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 9 қазандағы № 388-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 30 қазанда №8048 тіркелген).
Еңбек функциялары	1) Шикізатты, құрал-саймандарды, жабдықты дайындау. 2) Пластмассадан жасалған әртүрлі бұйымдарды престоу. 3) Технологиялық процестің параметрлерін реттеу.
1 еңбек функциясы Шикізатты, құрал-саймандарды, жабдықты дайындау	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пресс-материалды алдын-ала ысыту үшін жоғары жиілікті тоқтар қондырғысын баптау және басқару. 2. Пластмассадан жасалған бұйымдардың дайындамасын жоғары жиілікті тоқ жабдақтарында алдын-ала ысыту. 3. Құрылғыларды, арматураны және алмалы-салмалы белгілерді жұмысқа дайындау. 4. Қызмет көрсетілетін жабдықты жөндеуге қатысу. <p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрастырмасы және жұмыс істеу принципі. 2. Пресс-форма үлгілері. 3. Түрлі үлгідегі престерді баптау және пресс-формаларды дайындау. 4. Жабдықтың жұмысындағы олқылықтардың себептері және оларды жою шаралары.
2 еңбек функциясы Пластмассадан жасалған әртүрлі бұйымдарды престоу.	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сыртқы түріне, өлшеміне, физикалық-механикалық көрсеткіштеріне ерекше талап қойып, пластмассадан жасалған күрделі өнімдерді гидравликалық престо немесе күрделі пресс-формаларды, ажырайтын құрылғыларды пайдаланып 10 металл бөлшегінен астам сыятын преспен престоу. 2. Аминопластан жасалған биік жұқа қабырғалы бұйымдарды, әртүрлі пластикалық материалдардан жасалған өнімдерді көпұялы пресс-формаларда престоу. 3. Ерекше прес-формаларды пайдаланып, көп мөлшердегі алдын ала өңделген жіңішке және күрделі арматураларды (арнайы желімденген және лактанған және тағы сол сияқты) престоу арқылы өте күрделі конфигурациялы өнімдерді гидравликалық престерде престоу. 4. Престоу режимін басқару бағдарламасымен жабдықталған гидравликалық престерде түрлі-түрлі пресс-материал өнімдерін престоу. 5. Престелген бұйымдардың сапасын бақылау. <p>Білімі:</p>

	<p>1. Пластмассадан жасалған бұйымдарды престоу процесінің технологиясын білу.</p> <p>2. Ақауды жою шаралары.</p> <p>3. Дайын өнімге қатысты мемлекеттік стандарттар мен техникалық талаптар.</p> <p>4. Пластмассадан жасалған бұйымдардың сапасын бақылау әдістері.</p>
3 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:
Технологиялық процестің параметрлерін реттеу.	<p>1. Престоу режимін анықтау және түзету.</p> <p>2. Бақылау-өлшеу аспаптарын қолдануды және оларды дұрыс орнатуды білу.</p> <p>3. Өндірістік журналға жазбалар жазу.</p>
	Білімі:
	<p>1. Қолданылатын пресс-материалдарын престоу процесінің түрлі технологиялық параметрлері мен сапалық көрсеткіштерінің престелген бұйымдардың сапасына ықпалы.</p> <p>2. Престоу режимдерін бағдарламалық басқару үшін түзетулерін есептеу.</p> <p>3. Бақылау-өлшеу аспаптарын қолдану ережелері.</p> <p>4. Престоудің технологиялық процесі параметрлерінің нормадан ауытқу себептері.</p>
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Дербестілік. Атқарушылық.
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	8223 Пластмассаны балқытушы 8231 Целлулоидты өнімдерді престоуші-үрлеуші
«Пластмассаны балқытушы» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	8232 «Пластмассаны балқытушы»
Кәсіптің атауы	Пластмассаны балқытушы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	2. Негізгі орта білімнен төмен емес жалпы орта білімінің болуы, практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлық (ұйым базасындағы қысқа мерзімді курстар немесе кәсіпорында оқыту).
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 2-3 разрядтар (2-шығарылым, 7-бөлім: Металл жабындары және бояулар, 623-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 01 наурыздағы № 66-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 19 наурызда № 7478 тіркелген).
Еңбек функциялары	Пластмассаны және полимерлік-композициялық материалдарды бөлшектерге балқыту.
Еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:
Пластмассаны және полимерлік-композициялық материалдарды бөлшектерге балқыту	<p>1. Пластмасса мен полимерлік-композициялық материалдарды қарапайым және күрделі пішінді бөлшектерге тозандандыру әдісі арқылы балқыту.</p> <p>2. Пластмассаны ұзын және қалыңдығы әртүрлі бөлшектерге тозандандыру әдісі арқылы балқыту.</p> <p>3. Көп қабатты және декоративті жабын.</p>
	Білімі:

	<p>1. Тозандандыруға арналған қондырғы мен электр пештерінің жұмыс істеу принципі.</p> <p>2. Жабын жабу жабдығына қызмет көрсету.</p> <p>3. Электр пешінде тозаңдандырудың технологиялық процесі.</p>
«Пластмассаны балқытушы» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	8232 «Пластмассаны балқытушы»
Кәсіптің атауы	Пластмассаны балқытушы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру ұйымының негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім немесе жалпы орта білім негізіндегі техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 3-4 разрядтар (2-шығарылым, 7-бөлім: Металл жабындары және бояулар, 623-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 01 наурыздағы № 66-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 19 наурызда № 7478 тіркелген).
Еңбек функциялары	<p>1) Қосалқы және аралық жұмыстар</p> <p>2) Бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен балқыту процесін бақылау</p>
1 еңбек функциясы	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <p>1. Бөлшектерді майсыздандыру және қарапайым құрылғыларға ілу.</p> <p>2. Бөлшектерді тозаңдандыру үшін ілуге арналған ілмектер жасау.</p> <p>3. Тозаңдандырылмайтын бөлшектердің жекелеген учаскелерін оқшаулау.</p> <p>4. Тозаңдандыру қондырғысы бар электр пешке қызмет көрсету.</p> <p>5. Бөлшектерді салқындату үшін арнайы сөрелерге ілу.</p> <p>6. Бөлшектерге белгілі бір қанық түс беру үшін компонент жасау, пигмент таңдау және жоғары дисперсті ұнтақ қоспасын дайындау және пигменттерді іріктеу дағдысы.</p> <p>7. Бөлшектерді ілуге арналған құрылғыдан балқытылған пластмассаны алып тастау.</p> <p>8. Күрделі бөлшектерді қаптауға арналған арнайы ілмектерді монтаждау.</p>
Қосалқы және аралық жұмыстар	
	<p>Білімі:</p> <p>1. Калорифер және ауа өткізгіштердің құрылысы.</p> <p>2. Қолданылатын материалдардың қызметі мен қасиеті, оларды дайындау ережелері.</p> <p>3. Пигмент пен ұнтақ қоспаның термоберіктігі мен жарыққа төзімділігі.</p> <p>3. Орындалатын жұмыс көлемінде пештің электр схемасы.</p> <p>4. Орындалатын жұмыс көлемінде пигменттердің, ұнтақ пластмасса және басқа да қоспалардың химиялық құрамы.</p> <p>5. Тозаңдандырылатын бөлшектердің бетіне қойылатын талаптар.</p>
2 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:

Бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен балқыту процесін бақылау	<p>1. Электр пештері жұмысының және құрылғыда тозаңдандырылатын қабаттың температуралық режимін реттеу, бақылау-өлшеу аспаптарының көрсеткіштерін бақылау.</p> <p>2. Электр пештері мен бөлшектерді тозаңдандыруға арналған құрылғының тиімді жұмыс режимін қапталатын материалдар мен ұнтақ қоспаның қасиеттеріне байланысты белгілеу.</p> <p>3. Бөлшектердің аралық және соңғы операцияларда балқып қапталуын сырттай тексеру арқылы және арнайы бақылау құралдарының көмегімен тексеру.</p> <p>4. Жабын ақауларын түзету.</p> <p>Білімі:</p> <p>1. Арнайы құрылғылардың және бақылау-өлшеу аспаптарының қолданылу мақсаты, құрылысы және қолдану талатары.</p> <p>2. Бөлшектердің қызу температурасын аспаптармен және көзбен анықтау тәсілдері.</p> <p>3. Бөлшектерді қыздыру, балқыту және салқындату режимі.</p> <p>4. Тоzaңдандыру ақауларының негізгі түрлері және оларды жою әдістері.</p>
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жауапкершілік. Атқарушылық.
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	8232 Пластмасса бұйымдарын престоуші
«Кабель өндірісінің монтері» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	7241 «Кабель өндірісінің монтері»
Кәсіптің атауы	Кабель өндірісінің монтері
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру ұйымының негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім немесе жалпы орта білім негізіндегі техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 3-6 разрядтар (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 76-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы № 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184 тіркелген).
Еңбек функциялары	1) Кабельді сынау үшін бөлу.
	2) Сынақтарды жүргізу.
	3) Анықталған ақауларды жою, кабельді монтаждау және құрастыру
1 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:

Кабельді сынау үшін бөлу.	<p>1. Қимасы 6 ш.мм-ге дейінгі кабель мен сымды электрмен және механикалық сынау үшін бөлу және дайындау.</p> <p>2. Электр және механикалық сынау үшін қимасы 6 ш.мм-ден асатын кабель және сымдардың, өткізгіш сым темірлі және тегіс броньды күштік кабельдерінің, кернеуі 110 кВ-қа дейінгі жоғары және төмен қысымды газ және май толтырылған кабельдердің, кордельді-полистирольді, кордельді-қағаз және кордельді-полиэтиленді оқшаулағышты ұзақ байланысты кабельдердің ұштарын бөлу.</p> <p>3. Байланыс кабельдерінің желілерін сынау үшін түстері бойынша бөлу.</p> <p>Білімі:</p> <p>1. Барлық маркадағы және қимадағы кабелдер мен сымдар құрастырмасы.</p> <p>2. Кабельдерді бөлу технологиясы.</p> <p>3. Кабельді бөлу үшін қолданылатын құрал-саймандар.</p>
2 еңбек функциясы Сынақтар жүргізу.	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <p>1. Кабельдің үзілген жерлерінің жоқтығын және түйіскен жерлерін тексеру.</p> <p>2. Кабельдегі ақаулы жерлерді аспаптар мен құрылғылардың көмегімен табу және жою.</p> <p>3. Геометриялық параметрлерді бақылау-өлшеу аспабымен бақылау.</p> <p>Білімі:</p> <p>1. Кабельдің үзілген жерлерінің жоқтығын және түйіскен жерлерін көзбен шолып тексеру және тексеру әдістері.</p> <p>2. Қызметтің осы саласындағы нормативтік құжаттарды білу.</p> <p>3. Түрлі құрылымдағы муфталарды сызбалар мен нұсқаулықтар бойынша құрастыру және сынау тәртібі.</p> <p>4. Кабельдерді сынауға арналған қондырғылардың жұмыс істеу принципі мен қолданылу мақсаты.</p> <p>5. Бақылау-өлшеу құралдарын қолдану тәсілдері.</p>
3 еңбек функциясы Анықталған ақауларды жою, кабельді монтаждау және құрастыру.	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <p>1. Сызбалар мен схемаларды оқуды білу.</p> <p>2. Бандажды дәнекерлеу, орамаларды шайбаларға және шұлыққа дәнекерлеу, индукциялық орамалар мен қалыптардың ұштарын дәнекерлеп монтаждау.</p> <p>3. Жартылай муфталарды құрастыру, полихлорвинильді түтікшені дәнекерлеу.</p> <p>4. Полиэтиленді оқшаулаумен жер асты кабельдерін ұзындығына арнайы құрылғылардың көмегімен ұзарту.</p> <p>5. Кабель және сым ұштарын дәнекерлеу.</p> <p>6. Алыс байланыстағы кабельдер үшін бұрандаларды дәнекерлеу.</p> <p>7. Сымдар мен кабельдерді қолмен және құрылғыларда қайта орау.</p> <p>8. Кабельдің ақау жерлерін жөндеу және кабель қабығының саңылаусыздық сапасын тексеру.</p> <p>Білімі:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жөндеу және құрастыру кезіндегі кабельдер мен сымдарды жалғау схемалары. 2. Кабельдер мен сымдарды жөндеу тәсілдері. 3. Монтаждау қалыптарының құрастырмасы. 4. Жартылай муфталарды монтаждау кезіндегі жалғау схемалары мен тәсілдері. 5. Кабель және сым ұштарын жабу және дәнекерлеу.
«Кабель өндірісінің монтері» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	7241 «Кабель өндірісінің монтері»
Кәсіптің атауы	Кабель өндірісінің монтері
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	<ol style="list-style-type: none"> 4. Негізгі орта білім базасында техникалық және кәсіби білімі және практикалық жұмыс тәжірибесі болған жағдайда. Практикалық тәжірибесіз жоғарылатылған деңгейде (қосымша кәсіби даярлық немесе орта білімнен кейінгі білім) техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 6-разряд (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 76-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы № 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184 тіркелген).
Еңбек функциялары	<ol style="list-style-type: none"> 1) Кабельді сынау үшін бөлу. 2) Сынақтарды жүргізу. 3) Анықталған ақауларды жою, кабельді монтаждау және құрастыру
1 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:
Кабельді сынау үшін бөлу.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кернеуі 100-ден 220 кВ-ға дейінгі құбылмалы кабель және кернеуі 35 кВ-ға дейінгі пластмасса оқшаулағышы бар кабельдердің, жоғары және төмен қысымдағы газ және май толтырылған кабельдердің ұштарын бөлу. 2. Кернеуі 220 кВ-дан асатын жоғары және төмен қысымдағы май толтырылған кабельдердің және кернеуі 35 кВ-дан асатын пластмассамен оқшауланған кабельдердің ұштарын бөлу. 3. Құрылыс ұзындықтары мен кабель кесінділерін кабельдерді электрлік сынаудың барлық түрлеріне дайындау.
	Білімі:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кернеуі 220 кВ-дан асатын май толтырылған кабельдердің құрастырмасы. 2. Май толтырылған, құбылмалы кабельдердің құрастырмасы. 3. Құрылыс ұзындықтары мен кабель үлгілерін электрмен сынауға дайындау тәсілдері. 4. Құрылыс ұзындықтарын сынауға арналған біріктіру әдістері мен тәсілдері.
2 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:

Сынақтар жүргізу.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тораптарды гидравликалық сынау. 2. Вакуумды сорғыларды, қысқыштарды сығымдауға арналған гидравликалық сығымдағыштарды, оқшаулау майын тазалауға арналған газсызданған қондырғыларды пайдалану. 3. Сынау стендісін құрастыру, вакуумдау және оқшаулау майын құю. 4. Сыналатын үлгінің электрлік қыздыру схемаларын жасау. 5. Электр сынамалары схемаларын жасау және электрлік өлшеу аспаптарын іске қосу.
	<p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пластмассамен оқшауланған кабельді электрмен сынауға арналған қондырғының құрылысы мен жұмыс істеу принципі. 2. Түрлі құрылымдағы муфттарды сызбалар мен нұсқаулықтар бойынша сынау тәртібі. 3. Сынауға арналған электр схемаларын білу. 4. Сымдар мен кабельдің электр сипаттамаларын сынау және өлшеу әдістемесі.
<p>3 еңбек функциясы</p> <p>Анықталған ақауларды жою, кабельді монтаждау және құрастыру</p>	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Түрлі құрылымдағы муфттарды құрылыс ұзындықтарында және кабель үлгілерінде монтаждау. 2. Пластмассамен оқшауланған кабельдер үшін арнайы таспа муфттары орамаларын монтаждау. 3. Арнайы қондырғының көмегімен пластмассамен оқшауланған кабель муфттарын градиентті қыздыру. 4. Құбылмалы кабельді, оның гарнитурасын вулкандаумен және жекелеген бөліктерін қалайылаумен монтаждау. 5. Жалғайтын, жалғамалы-тарамды, стопорлық және ұштық муфттардың тораптарын гидравликалық сынау және түпкілікті жинау. 6. Соңғы арматураны және май толтырылған кабель аппаратураларын дәнекерлеп, бөлшектерді лакпен пісіріп және бакелитті цилиндрлерді желімдеп жабыстыру. 7. Кабель бөлшектерін қосудың ұтымды тәсілін таңдай білу. <p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Түрлі құрылымдағы муфттарды сызбалар мен нұсқаулықтар бойынша құрастыру тәртібі. 2. Май толтырылған кабельдерді құрастыру жөніндегі техникалық құжаттаманы білу. 3. Кабель бөлшектерін жалғаудың түрлі тәсілдерін білу. 4. Түрлі флюстер мен дәнекерлеуді білу.
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Сақтық Мұқияттылық Жауапкершілік
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7241 Кабель бұйымдарын арматуралаушы 7241 Сымдар мен кабельдерді сынаушы
«Сым және кабель тоқушы» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	7241 «Сым және кабель тоқушы»
Кәсіптің атауы	Сым және кабель тоқушы

СБШ бойынша біліктілік деңгейі	2. Негізгі орта білімнен төмен емес жалпы орта білімінің болуы, практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлық (ұйым базасындағы қысқа мерзімді курстар немесе кәсіпорында оқыту).
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 2-разряд (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 79-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы № 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184 тіркелген).
Еңбек функциялары	Сымдар мен кабельдерді тоқу машинасында тоқу.
1 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:
Сымдар мен кабельдерді тоқу машинасында тоқу.	1.Сымдар мен кабельдерді коклюш үлгісіндегі тоқу машинасында талшықты материалдармен тоқу. 2.Сымдар мен кабельдерді орауыш үлгісіндегі тоқу машинасында талшықты материалдармен тоқу.
	Білімі:
	1. Коклюш үлгісіндегі тоқыма машиналардың құрылысы және жұмыс істеу принципі. 2. Орауыш үлгісіндегі тоқыма машинасының құрылысы және жұмыс істеу принципі. 3. Тоқу материалдарына қойылатын талаптар. 4. Сым және кабель маркалары мен құрылымдары. 5. Тоқу жөніндегі технологиялық нұсқаулықтар.
«Сым және кабель тоқушы» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	7241 «Сым және кабель тоқушы»
Кәсіптің атауы	Сым және кабель тоқушы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру ұйымының негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім немесе жалпы орта білім негізіндегі техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 3-разряд (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 79-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы № 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184 тіркелген).
Еңбек функциялары	1) Тоқу машиналарына жұмыс барысында қызмет көрсету. 2) Тоқу процесі мен сапасын бақылау.
1 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары

Тоқу машиналарына жұмыс барысында қызмет көрсету	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жіберетін және қабылдайтын барабандарды, бобиналар мен тоқу материалы бар орауыштарды орнату және ауыстыру. 2. Машина тораптарын жүйелі түрде сыммен, кабельмен және талшықты материалдармен толтыру. 3. Талшықты материалды дайындамаға бекіту. 4. Калибрлерді, ауыспалы тісті дөңгелекті эскиз картасына сәйкес іріктеу және орнату. 5. Жабдықты жөндеуге қатысу. <p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эскиздердің картасын білу. 2. Машина тораптарын толтыру схемаларын білу.
2 еңбек функциясы Тоқу процесі мен сапасын бақылау	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайындамаларды орау сапасын тексеру. 2. Тоқыма сымды қабылдағыш барабанда созылуын реттеу. 3. Тежеуішті, қабылдағыш және жіберетін катушкалардың созылуын реттеу. 4. Тоқу сапасын бақылау, жіптің үзілген жерлерін жою, ақау жерлерін жөндеу. 5. Жіптердің пасымалары орамасының саңылауларын тоқыма жасаудың алдын-алу. 6. Тоқудың геометриялық параметрлерін бақылау-өлшеу аспаптарымен бақылау. <p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тежеуішті реттеу тәсілдерін білу. 2. Тоқу сапасын бақылау әдістерін білу. 3. Бақылау-өлшеу аспаптарының қызметі және қолданылуы. 4. Ақау түрлері және оларды жою тәсілдері. 5. Орындалатын жұмыстар сапасына қойылатын талаптар. 6. Жұмыс барысында анықталған барлық кемшіліктерді басшыға хабарлау тәртібі.
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жауапкершілік Атқарушылық
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7241 Сымдарды қаптаушы-ораушы 8231 Кабель және сымдарды пластикат және резинамен сығымдаушы
«Кабель өндірісі материалдарын кесуші» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	7241 «Кабель өндірісі материалдарын кесуші»
Кәсіптің атауы	Кабель өндірісі материалдарын кесуші
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	2. Негізгі орта білімнен төмен емес жалпы орта білімінің болуы, практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлық (ұйым базасындағы қысқа мерзімді курстар немесе кәсіпорында оқыту).
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 2-разряд (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 87-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы № 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184 тіркелген).
Еңбек функциялары	Кабель өндірісінің түрлі материалдарын кесу.
Еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:

Кабель өндірісінің түрлі материалдарын кесу	1. Миткаль, резина және орау қағазы орамаларын түрлі ендікте қағаз кесетін машинада кесу. 2. Кесілген ораманы қолмен домалақтарға бөлу. 3. Телефон, кабель және металданған қағаз, кембрик, фторопласт орамаларын және басқа оқшаулау материалдарын қағаз кесетін машиналарда домалақтап кесу.
	Білімі:
	1. Резина, орау қағазы, миткаль және басқа да өңдеу материалының маркалары мен қасиеттері. 2. Түрлі үлгілдегі қағаз кесетін машинада жұмыс істеу.
«Кабель өндірісі материалдарын кесуші» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	7241 «Кабель өндірісі материалдарын кесуші»
Кәсіптің атауы	Кабель өндірісі материалдарын кесуші
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру ұйымының негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім немесе жалпы орта білім негізіндегі техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 3-6 разряд (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 68-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы № 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184 тіркелген).
Еңбек функциялары	1) Қолданылатын жабдықты жұмыс барысында қызмет көрсету 2) Кесілген материалдардың сапасын бақылау
1 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары: 1. Миткаль, резина және орау қағазы орамаларын орнату және ауыстыру. 2. Қағаз кесетін машина тораптарын миткальмен, резинамен, орау қағазымен кезекпен толтыру. 3. Таспаның берілген еніне сәйкес пышақтарды жинақтау және орнату. 4. Қабылдау білікшелерін кесілген оқшаулау материалдарына орау жылдамдығын орнату. 5. Жіберетін барабан тежеуішін реттеу. 6. Қызмет көрсетілетін жабдықты баптау дағдылары және оны жөндеуге қатысу.
Колданылатын жабдықты жұмыс барысында қызмет көрсету	Білімі: 1. Қағаз кесетін машинаның негізгі тораптарының жұмыс істеу принципі. 2. Қағаз кесетін машиналардың түрлі үлгілерінің құрылысы және оларды баптау қағидалары. 3. Қайрау қағидалары.
2 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары: 1. Бақылау-өлшеу аспаптарын қолдана білу. 2. Домалақтың ені мен биіктігін бақылау.
Кесілген материалдардың	Білімі:

сапасын бақылау	1. Домалақтың ені мен биіктігі жиектері. 2. Бақылау-өлшеу аспаптарының қолданылу мақсаты. 3. Орындалатын жұмыстар сапасына қойылатын талаптар. 4. Ақау түрлері және олардың алдын алу және жою тәсілдері. 5. Жұмыс барысында анықталған барлық кемшіліктерді басшыға хабарлау тәртібі.
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Атқарушылық Жауапкершілік
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	8284 Эластомерлер мен резина кескіш 7450 Электр оқшаулағыш материалдарды кесуші
«Фильера жасаушы» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	7270 «Фильера жасаушы»
Кәсіптің атауы	Фильера жасаушы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру ұйымының негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім немесе жалпы орта білім негізіндегі техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 3-6 разряд (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 68-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы № 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184 тіркелген).
Еңбек функциялары	1) Фильера жасау, престоу және кептіру. 2) Фильера сапасын жетілдіру, ортасын дәлдеу және бақылау. Ақауларын анықтау және жою. 3) Қолданылатын жабдыққа қызмет көрсету және жөндеу.
1 еңбек функциясы Фильера жасау, престоу және кептіру.	Біліктері мен дағдылары: 1. Қатты балқымалардан, табиғи және синтетикалық алмастардан жасалған диаметрі 0,09 мм-ден асатын дөңгелек фильераларды жылтырату станоктарында жасау. 2. Түрлі үлгідегі прецизионды жылтырату станоктарында табиғи алмастан жасалған диаметрі 0,09-дан 0,05 мм дөңгелек фильера жасау. 3. Патрон ұяшығына фильера орнату. 4. Фильера арнасы арқылы жылтыратылатын тұлымды өткізу. Білімі: 1. Фильера өндірісінде қолданылатын қатты қорытпалы материалдардың маркасы. 2. Синтетикалық алмас маркалары 3. Созу арнасының пішіні.
2 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:

<p>Фильера сапасын жетілдіру, ортасын дәлдеу және бақылау. Ақауларын анықтау және жою.</p>	<p>1. Дайындамаларды жылтырату сапасын тексеру және оларды жиекке алмас опамен және бор карбидімен тығыздау. 2. Шықпа фильераларды алмас опамен қолмен тазалап жеткізу. 3. Сым тарту арнасының геометриялық параметрлерін бақылау-өлшеу аспабымен бақылау. 4. Жіп созу арнасы әрбір аймағының геометриясын микроскоппен тексеру. 5. Жіп созу арнасын созу, жіп созу күші және диаметрі бойынша арнайы аспаптарда бақылау. 6. Алмас фильераның ортасын дәлдеу және алмас опамен жылтырату. 7. Жіп созу арнасының қалыптарын арнайы аспаптарда механикалық және ультрадыбыс тәсілімен түзету.</p>
	<p>Білімі: 1. Алмас опа мен бор карбидінің нөмірі. 2. Бақылау-өлшеу аспаптары мен құралдардың қолданылу мақсаты және қолданылуы. 3. Ақау түрлері және олардың алдын алу тәсілдері. 4. Фильера ақауларын ультрадыбыспен жою әдістері. 5. Тас ішіндегі ақау түрлері. 6. Дайын фильераларға қойылатын талаптар.</p>
<p>3 еңбек функциясы</p> <p>Қолданылатын жабдыққа қызмет көрсету және жөндеу</p>	<p>Біліктері мен дағдылары 1. Жылтырату жабдығын баптау</p> <p>Білімі: 1. Жылтырату станоктарының негізгі тораптары мен олардың өзара әрекеттесуі. 2. Жылтырату жабдығын баптау тәсілдері.</p>
«Фильера жасаушы» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
<p>Кәсіп коды</p>	<p>7270 «Фильера жасаушы»</p>
<p>Кәсіптің атауы</p>	<p>Фильера жасаушы</p>
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>4. Негізгі орта білім базасында техникалық және кәсіби білімі және практикалық жұмыс тәжірибесі болған жағдайда. Практикалық тәжірибесіз жоғарылатылған деңгейде (қосымша кәсіби даярлық немесе орта білімнен кейінгі білім) техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.</p>
<p>БТБА бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>БТБА бойынша 6-разряд (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 68-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы № 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184 тіркелген).</p>
<p>Еңбек функциялары</p>	<p>1) Фильера жасау, престеу және кептіру. 2) Фильера сапасын жетілдіру, ортасын дәлдеу және бақылау. Ақауларын анықтау және жою. 3) Қолданылатын жабдыққа қызмет көрсету және жөндеу.</p>
<p>1 еңбек функциясы</p>	<p>Біліктері мен дағдылары:</p>

<p>Фильера жасау, престоу және кептіру</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Түрлі үлгідегі прецизионды жылтырату станоктарында табиғи және синтетикалық алмастарды, қатты қорытпалардан жасалған үлгілік фильераларды тік сығымдағыштарда диаметрі кемінде 0,05-ден 0,02 мм-ге дейін дөңгелек фильералар жасау. 2. Прецизионды жылтырату станоктарында табиғи алмастардан жасалған диаметрі кемінде 0,02 мм дөңгелек фильералар жасау. 3. Ультрадыбыстық қондырғыларда барлық диаметрдегі дөңгелек фильералар жасау. 4. Фильераның барлық аймағына арналған болат инелерді қайрау, орнату. 5. Сығым қалыптарды белгілі мөлшердегі вольфрамды-кобальт коспамен толтыру. 6. Фильералардың сығымдалған дайындамаларын кептіру шкафтарына тиеу, кептіру және түсіру процесін жүргізу. 7. Дайындамалардағы қылтанақтарды тазалау. 8. Жартылай піскен фильераларды алдын-ала қолмен бөлу. 9. Фильера дайындамаларын электр пештерде кептіру. 10. Фильера дайындамаларын гидравликалық пештерде сығымдау және электр эрозиялық станоктарда өңдеу. <p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фасондық фильера жасау жөніндегі технологиялық нұсқаулықтар. 2. Пісіру және кептіру режимдері.
<p>2 еңбек функциясы</p> <p>Фильера сапасын жетілдіру, ортасын дәлдеу және бақылау. Ақауларын анықтау және жою</p>	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фильераның барлық аймағы үшін инелердің ортасын дәлдеу. 2. Шықпа фильераларды алмас опалмен қолмен тазалап жеткізу. 3. Сызбаларды оқуды білу. 4. Үлгілік фильералардың кескінін проекциялық аппаратта сызба бойынша бақылау. 5. Дәлдігі жоғары аспаптармен фильера диаметрлерін бақылау. 6. Созғылау жабдықтарында созғылау бағытын сынау және оны түпкілікті жетілдіру. 7. Фильералардың төзімділік коэффициенті бойынша фильераларды тензоөлшеу қондырғыларында тексеру. <p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қатты қорытпалы үлгілік фильералардың созғылау арнасының беткі жағына қойылатын талаптар 2. Арна геометриясын, фильера диаметрін бақылау әдістері. 3. Фильера диаметрін бақылау әдістері. 4. Дәллігі жоғары электрондық аспаптардың, тензоөлшеу қондырғыларының жұмыс істеу принципі 5. Барлық түрдегі созу жабдығының кинематикасы. 6. Орындалатын жұмыстар сапасына қойылатын талаптар. 7. Жұмыс барысында анықталған барлық кемшіліктерді басшыға хабарлау тәртібі.
<p>3 еңбек функциясы</p> <p>Қолданылатын жабдыққа қызмет көрсету және жөндеу.</p>	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Матрицаларды, пуансон және шектеу сақинасын сығымдағышқа орнату, шешу. 2. Электр пештің берілген температуралық режимін ұстап отыру. 3. Электродты дайындау, оны электр эрозиялық станокта орнату. <p>Білімі:</p>

	<p>1. Тік қол сығымдағыштың, гидравликалық сығымдағыштың, электр эрозиялық станоктың, тік жылтырату станогының кинематикасы мен жұмыс істеу принципі.</p> <p>2. Ине қайрау станогының, электр пеш және кептіру шкафының құрылысы.</p> <p>3. Қатты қорытпалы фильраларды өңдеу үшін станоктың дәлдігін тексеру тәсілдері</p> <p>4. Ультрадыбыстық қондырғыны қолдану принципі мен оған қызмет көрсету ережелері.</p> <p>5. Проекциялық аппараттың қызметі және қолданылуы.</p> <p>6. Қызмет көрсетілетін жабдықты баптау әдістері.</p>	
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Атқарушылық Жауапкершілік Дербестілік	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	8124 7280	Созушы Сымды созушы
«Кабель және сымдарды қаптап ораушы (қаптаушы)» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ		
Кәсіп коды	7241 «Сымдар мен кабельді тоқушы»	
Кәсіптің атауы	Сымдарды қаптап ораушы. Кабельдерді бронзалаушы.	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	2. Негізгі орта білімнен төмен емес жалпы орта білімінің болуы, практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлық (ұйым базасындағы қысқа мерзімді курстар немесе кәсіпорында оқыту).	
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 2-разряд (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 80-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы № 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184 тіркелген).	
Еңбек функциялары	<p>1. Авто-авиа-трактор сым орамаларын 10 мм²-ге дейін кесіп тік қаптау машинасында қаптау.</p> <p>2. Авто-авиа-трактор сым орамаларын 10 мм²-ден асыра кесіп тік қаптау машинасында қаптау.</p> <p>3. Күштік кабелін, бақылау және диаметрі 30 мм-ге дейінгі басқару кабелін қаптағыш машинада болат таспамен қаптау.</p>	
1 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:	
Авто-авиа-трактор сым орамаларын 10 мм ² -ге дейін кесіп тік қаптау машинасында қаптау	<p>1. металл таспалы рулондарды және сым орауыштарды іріктеу, орнату және ауыстыру;</p> <p>2. металл таспа немесе сымды жіберетін калибрлер арқылы толтыру;</p> <p>3. авиа-авто-трактор сымдардың машинаға түсуін және оған қорғайтын қабаттың жағылуын бақылау;</p> <p>4. қабылдайтын және беретін катушкаларды орнату және ауыстыру.</p>	
	Білімі:	
	<p>1. тік қаптау машиналарының негізгі тораптарының құрылысы мен олардың өзара әрекеттесуі;</p> <p>2. металл таспа немесе сымды жіберетін калибрлер арқылы толтыру тәртібі;</p>	

	3. металл таспалар мен сымдардың маркалары; 4. қаптау жөніндегі технологиялық нұсқаулықтар.
2 еңбек функциясы Авто-авиа-трактор сым орамаларын 10 мм ² -ден асыра кесіп тік қаптау машинасында қаптау	Біліктері мен дағдылары: 1. ауыспалы тісті дөңгелектерді, калибрлерді іріктеу және орнату және таспаның шыққан жерінің бұрышын және оның жабылған жерін реттеу; 2. қаптау машинасының тораптарына кабельді кезектеп толтыру; 3. қорғау қабатының геометриялық параметрлерін және оның жағылу сапасын бақылау-өлшеу аспаптарымен бақылау; 4. қабылдағыш және беретін орауыштардың тартылуын реттеу; 5. техпроцесті жүргізу; 6. қызмет көрсетілетін жабдықты баптау және жөндеуге қатысу. Білімі: 1. тік қаптау машиналарының құрылысы мен қолдану принципі; 2. бақылау-өлшеу аспабының қолданылу мақсаты мен қолданылуы; 3. сымның қорғау қабатының құрастырмасы; 4. қаптау қадамын айқындау қағидалары; 5. дайын өнімге қойылатын негізгі талаптар; 6. ақаудың негізгі түрлері, олардың алдын алу және жою тәсілдері.
3 еңбек функциясы Күштік кабелін, бақылау және диаметрі 30 мм-ге дейінгі басқару кабелін қаптағыш машинада болат таспамен қаптау	Біліктері мен дағдылары: 1. қағазды, кабельді және шыны жіпті бабиндер мен болат таспалы орамаларды іріктеу, орнату және ауыстыру; 2. битумды бор қораптарды толтыру; 3. кабельдің машинаға түсуін және оған қорғау қабаты элементтерінің жағылуын бақылау; 4. беретін және қабылдайтын барабандарды илемдеу, орнату және ауыстыру; 10. дайын кабельді қабылдағыш барабанға біркелкі қалау. Білімі: 1. қаптау машиналарының негізгі тораптарының құрылысы және олардың өзара әрекеттесуі; 2. барабан үлгілері; 3. қаптау жөніндегі технологиялық нұсқаулықтар; 4. кабельдің қорғау қабаттарының құрастырмасы.
«Кабель және сымдарды қаптап ораушы (қаптаушы)» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	7241 «Сымдар мен кабельді тоқушы»
Кәсіптің атауы	Сымдарды қаптап ораушы. Кабельдерді бронзалаушы.
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру ұйымының негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім немесе жалпы орта білім негізіндегі техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	БТБА бойынша 3-разряд (19-шығарылым, 6-бөлім: Кабель өндірісі, 80-тармақ, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 28 қарашадағы № 445-ө-м бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 14 желтоқсанда № 8184

	тіркелген).
Еңбек функциялары	<p>1. Күштік кабелін, бақылау және диаметрі 30 мм-ге дейінгі және диаметрі 30 мм-ден жоғары кабелді қаптағыш машинада және төмен жиіліктегі кабельді қаптағыш машинада болат таспамен және сым қаппен қаптау</p> <p>2. Күштік кабелін, бақылау және диаметрі 30 мм-ден жоғары кабелді қаптағыш машинада және төмен жиіліктегі кабельді қаптағыш машинада болат таспамен және дөңгелек сым қаппен қаптау</p>
1 еңбек функциясы	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <p>7. ауыспалы тісті дөңгелектерді, калибрлерді іріктеу және орнату және таспаның шыққан жерінің бұрышын және оның жабылған жерін реттеу;</p> <p>8. қаптау машинасының тораптарына кабельді кезектеп толтыру;</p> <p>9. қорғау қабатының геометриялық параметрлерін және оның жағылу сапасын бақылау-өлшеу аспаптарымен бақылау;</p> <p>10. болат таспалардың ұшын біріктіру;</p> <p>11. қызмет көрсетілетін жабдықты баптау және жөндеуге қатысу.</p>
Күштік кабелін, бақылау және диаметрі 30 мм-ге дейінгі және диаметрі 30 мм-ден жоғары кабелді қаптағыш машинада және төмен жиіліктегі кабельді қаптағыш машинада болат таспамен және сым қаппен қаптау	<p>Білімі:</p> <p>1. қаптау машиналарының құрылысы мен қолдану принципі;</p> <p>2. бақылау-өлшеу аспабын қолдану қағидалары;</p> <p>3. қапталатын кабельдердің құрастырмалары мен маркалары;</p> <p>4. битумды қоспаларды;</p> <p>5. ақаудың негізгі түрлері, олардың алдын алу және жою тәсілдері.</p>
2 еңбек функциялары	<p>Біліктері мен дағдылары:</p> <p>1. болат таспа мен сым қап жағу бұрышын есептеу арқылы іріктеу;</p> <p>2. тарату құрылғысын жіберетін роликтерге және сым қаптарға болат таспа толтыру;</p> <p>3. беретін және қабылдайтын барабандардағы, қағаз, болат және пластмасса таспалар мен сымдардағы кабельдің тартылуын реттеу;</p> <p>4. сіңдіру бұлауларының температуралық режимін бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен орнату және реттеу.</p>
Күштік кабелін, бақылау және диаметрі 30 мм-ден жоғары кабелді қаптағыш машинада және төмен жиіліктегі кабельді қаптағыш машинада болат таспамен және дөңгелек сым қаппен қаптау	<p>Білімі:</p> <p>1. қаптағыш машиналардың кинематикалық схемалары, қаптағыш машиналардың барлық тораптары мен құрылғыларының өзара әрекеттесуін баптау және қамтамасыз ету тәсілдері;</p> <p>2. бақылау-өлшеу аспаптарының қолданылу мақсаты мен қолданылуы;</p> <p>3. дайын кабельді қабылдағыш барабанға біркелкі қалау</p>
Жеке құзыреттеріне	Атқарушылық Жауапкершілік

қойылатын талаптар		
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7241 7241	желі және кабельді ораушы-оқшаулаушы сымдар мен кабельді тоқушы
«Техник-технолог» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ		
Кәсіп коды	3111 «Техник-технолог»	
Кәсіптің атауы	Техник-технолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5. Техникалық және кәсіби (немесе орта білімнен кейінгі) білім, практикалық тәжірибе немесе жоғары білім, практикалық тәжірибесіз қосымша кәсіби білім беру бағдарламалары	
БА бойынша біліктілік деңгейі	Жұмыс өтіліне талап қоймай тиісті мамандық (біліктілік) бойынша орта техникалық және кәсіби (арнайы орта, орта кәсіби) білім (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м бұйрығымен бекітілген Басшылар, мамандар және басқа қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығының 186-тармағы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 25 маусымда № 7755 тіркелген).	
Еңбек функциялары	Инженер-технологтің басшылық етуімен технологиялық процестер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	
Еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:	
Инженер-технологтің басшылық етуімен технологиялық процестер мен нұсқаулықтарды әзірлеу	<p>1. Кескінді және сызбалы компьютерлік бағдарламаларда (Inventor, Компас, AutoCAD), офистік бағдарламаларда жұмыс істеу дағдылары.</p> <p>2. Технологиялық құжаттаманы (материалдардың конструктивтік өлшемдері мен салмақтарының кестесін, нобай карталарын (режимдер), маршруттың карталарды) әзірлеу дағдылары.</p> <p>3. Технологиялық процестер мен техникалық талаптарды әзірлеу дағдылары.</p> <p>4. Кабель өндірісінің ұтымды режимдерін әзірлеу дағдылары.</p> <p>5. Жаңа және стандартты емес өнімге техникалық тапсырмалар әзірлеу дағдылары.</p> <p>6. Технологиялық процесс карталарын, маршруттық және материалдық карталарды, жабдықтау ведомосін жасау дағдылары.</p> <p>7. Технологиялық процестерді жобалауға және кабель бұйымдарын конструкциялауға байланысты қажетті есептеулерді орындау дағдылары.</p> <p>8. Өндірістің технологиялық процестері мен режимдерін түзетуге байланысты техникалық құжаттамаға өзгерістерді ресімдеу, оларды ұйым бөлімшелерімен келісу.</p> <p>9. Бөлшектер және операциялар бойынша материалдық нормативтер, шикізат, материалдардың, құрал-саймынның, отынның және энергияның жұмсалыу нормаларын, жобаланатын технологиялық процестердің экономикалық тиімділігін есептеу.</p>	
	Білімі	

	<p>1. Excel, Word компьютерлік бағдарламаларының, кескінді және сызбалы бағдарламалардың негіздері.</p> <p>2. Жобалау жөніндегі қолданыстағы нормативтік құжаттар мен стандарттар.</p> <p>3. Технологиялық процесс әзірленетін бұйымның құрастырмасы мен өнімнің құрамы, өндіру режимі мен тәсілі.</p> <p>4. Жобаланатын объектінің техникалық сипаттамалары және оған қойылатын талаптар.</p> <p>5. Кәсіпорын өнімін өндіру технологиясы.</p> <p>6. Өндірістің технологиялық процестері мен режимдерін жобалау жүйелері мен әдістері.</p>
«Техник-технолог» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	3111 «Техник-технолог»
Кәсіптің атауы	2-санатты техник-технолог
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5.1 Техникалық және кәсіби (немесе орта білімнен кейінгі) білім, практикалық тәжірибе немесе жоғары білім, практикалық тәжірибесіз қосымша кәсіби білім беру бағдарламалары
БА бойынша біліктілік деңгейі	Тиісті мамандық (біліктілік) бойынша орта техникалық және кәсіби (арнайы орта, орта кәсіби) білім және санатсыз техник лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс істеу өтілі (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м бұйрығымен бекітілген Басшылар, мамандар және басқа қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығының 186-тармағы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 25 маусымда № 7755 тіркелген).
Еңбек функциялары	Өндірістік процесті технологиялық қолдау
Еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:
Өндірістік процесті технологиялық сүйемелдеу	<p>1. Технологиялық режимдерді баптау.</p> <p>2. Инженер-технологтың басшылық етуімен әзірленген технологиялық процестерді ендіру.</p> <p>3. Жабдықты жөндеу жұмыстарына және техникалық куәландыруға дайындау.</p> <p>4. Жабдықты жөндеуден кейін қабылдау және оны іске қосу.</p> <p>5. Негізгі және қосалқы жабдыққа қызмет көрсету.</p> <p>6. СБ-мен басқарылатын станоктарға әзірленген бағдарламаларды реттеуге қатысу.</p> <p>7. Жұмысшылар үшін СБ-мен басқарылатын станоктардағы бағдарламалармен жұмыс ісету нұсқаулықтарын жасау.</p> <p>8. Учаске қызметінің негізгі техникалық-экономикалық көрсеткіштерін есептеу.</p>
	Білімі:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жалпы электр техникасы негіздері. 2. Қолданылатын жабдықтың технологиялық сипаттамалары мен жұмыс режимдері. 3. Өндірісті бірыңғай технологиялық дайындау жүйесі. 4. Өндірістік технологиялық дайындау жөніндегі әдістемелік және нормативтік материалдар. 5. Өндірістің типтік технологиялық процестері мен режимдері. 6. Кабель өндірісін ұйымдастыру. 7. Өндірісті автоматтандыру негіздері.
«Техник-технолог» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	3111 «Техник-технолог»
Кәсіптің атауы	1-санатты техник-технолог
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6. Жоғары білім. Бакалавриат, резидентура, практикалық тәжірибе.
БА бойынша біліктілік деңгейі	Тиісті мамандық (біліктілік) бойынша орта техникалық және кәсіби (арнайы орта, орта кәсіби) білім және II санатты техник лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс істеу өтілі (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м бұйрығымен бекітілген Басшылар, мамандар және басқа қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығының 186-тармағы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 25 маусымда № 7755 тіркелген).
Еңбек функциялары	Технологиялық тәртіптің сақталуын бақылау, ақау себептерін анықтау, алдын алу және жою
Еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары
Технологиялық тәртіптің сақталуын бақылау, ақау себептерін анықтау, алдын алу және жою	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыстардың орындалу тәртібін және бөлшектерді майлау мен бұйымдарды құрастырудың жеке операциялық маршрутын бақылау. 2. Бақылау-өлшеу аспаптарының көрсеткіштері негізінде технологиялық процесті реттеу және бақылау. 3. Қолданылатын жабдықты пайдалану ережелерін бақылау. 4. Өндіріс учаскелеріндегі шығынды жою жұмыстарын жүргізу. 5. Технологиялық режимнің нормадан ауытқу себептерін анықтау, талдау жасау және жою. 6. Шығарылатын өнімнің бүліну себептеріне талдау жасау. 7. Ақаудың алдын алу және жою ұсыныстарын дайындау. 8. Бұйымның өзіндік құнын азайту және сапасын жақсарту жұмысына қатысу. 9. Өнім сапасын сараптауға қатысу. 10. Өндірілетін өнімге келіп түсетін жарнамалау ұсыныстарын қарауға қатысу.
	Білімі:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау-өлшеу құралдары мен аспаптарының қолданылу мақсаты. 2. Технологиялық режимнің және шикізат қасиеттерінің бұзылуының дайын өнімге әсері. 3. Сапа менеджменті жүйесі. 4. Өнім сапасын сараптау.

Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысқа қабілеттілік Тіл табыса білу
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	3119 Техник 3119 Техник-зертханашы 3112 Баптау және сынау жөніндегі техник
«Жабдықты пайдалану және жөндеу жөніндегі техник» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	3115 «Жабдықты пайдалану және жөндеу жөніндегі техник»
Кәсіптің атауы	Жабдықты пайдалану және жөндеу жөніндегі техник
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4. Негізгі орта білім базасында техникалық және кәсіби білімі және практикалық жұмыс тәжірибесі болған жағдайда. Практикалық тәжірибесіз жоғарылатылған деңгейде (қосымша кәсіби даярлық немесе орта білімнен кейінгі білім) техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.
БА бойынша біліктілік деңгейі	Тиісті мамандық (біліктілік) бойынша орта техникалық және кәсіби (арнайы орта, орта кәсіби) білім және санатсыз техник лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс істеу өтілі (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м бұйрығымен бекітілген Басшылар, мамандар және басқа қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығының 174-тармағы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 25 маусымда № 7755 тіркелген).
Еңбек функциялары	Пайдаланылатын жабдыққа қызмет көрсету, профилактика жасау және жөндеу.
Еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:
Пайдаланылатын жабдыққа қызмет көрсету, профилактика жасау және жөндеу	1. Автоматика жүйелерін баптау, схемаларын кезеңдік тексеру. 2. Мерзімінен бұрын тозуын анықтау және жою мақсатында, жабдықтың, жекелеген тораптар мен бөлшектердің жұмыс істеу жағдайларын зерделеу. 3. Аспаптарды қосу, қажетті сипаттамалар мен параметрлерін тіркеу, алынған нәтижелерге өңдеу жүргізу. 4. Жабдықты ақауларын анықтау үшін кейін тексеру арқылы жоспарлы алдын алу жөндеу және баптау жұмыстарын жүргізу. 5. Тез тозатын бөлшектер мен тораптарды ауыстыру қорын жұмысқа жарамды техникалық күйінде ұстау. 6. Технологиялық жабдықты реттеу және баптау құралдары мен аспаптарын қолдану. 7. Жабдыққа қызмет көрсету кезінде пайдалану-майлау материалдарын тандау. 8. Бақылау-өлшеу жабдығына (манометр, термометр және т.с.с) техникалық қызмет көрсету, жөндеу және тексеруге дайындау 9. Бөлшектердің эскиздерін, техникалық суреттері мен сызбаларын, олардың элементтері мен тораптарын қолмен және компьютерлік кескінде орындау. 10. Сызбаларды оқуды білу.
	Білімі:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Автоматтандыру негіздері. 2. Жабдыққа техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі әдістемелік, нормативтік және басқа да материалдар. 3. Баптау және реттеу жұмыстарының негізгі әдістері. 4. Пайдаланылатын жабдықтың шекті жүктемесі. 5. Жабдық параметрлерін, сипаттамаларын және жұмыс режимдері деректерін өлшеу тәсілдері. 5. Бақылау-өлшеу аспаптарын қолдану ережелері. 6. Жабдықты пайдалану барысында ақауларды сыныптау және оларды жою әдістері. 7. Майлау механизмдерін реттеу ережелері. 8. Өнеркәсіптік жабдықты майлау түрлері мен тәсілдері. 9. Кәсіпорында жөндеу қызметін ұйымдастыру. 10. Компьютерлік бағдарламаларды міндеттерді орындауды қамтамасыз ететін көлемде білу.
«Жабдықты пайдалану және жөндеу жөніндегі техник» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	3115 «Жабдықты пайдалану және жөндеу жөніндегі техник»
Кәсіптің атауы	Жабдықты пайдалану және жөндеу жөніндегі техник
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4.1 Негізгі орта білім базасында техникалық және кәсіби білімі және практикалық жұмыс тәжірибесі болған жағдайда. Практикалық тәжірибесіз жоғарылатылған деңгейде (қосымша кәсіби даярлық немесе орта білімнен кейінгі білім) техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.
БА бойынша біліктілік деңгейі	Тиісті мамандық (біліктілік) бойынша орта техникалық және кәсіби (арнайы орта, орта кәсіби) білім және санатсыз техник лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс істеу өтілі (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м бұйрығымен бекітілген Басшылар, мамандар және басқа қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығының 174-тармағы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 25 маусымда № 7755 тіркелген).
Еңбек функциялары	Жабдықты дұрыс пайдалануды бақылау
2 еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:
Жабдықты дұрыс пайдалануды бақылау	<ol style="list-style-type: none"> 1. Техникалық пайдалану қағидаларын және өндірістік нұсқаулықтарды сақтау дағдылары. 2. Жабдықты дұрыс пайдалану және қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқама өткізу дағдылары. 3. Учаскелерде техникалық құжаттаманы жүргізу дағдылары. 4. Материалдарды, қосалқы бөлшектерді ұтымды жұмсау дағдылары. 5. Жабдықты жөндеуден қабылдау және жаңа жабдықты пайдалануға беру комиссиясының жұмысына қатысу.
	Білімі:

	<p>1. Жабдықтың техникалық сипаттамалары, конструкциялық ерекшеліктері, қызметі, жұмыс режимдері мен пайдалану ережелері.</p> <p>2. Техникалық құжаттаманы ресімдеу қағидалары.</p> <p>3. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі жөніндегі қағидалар («Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау туралы» 2007 жылғы 15 мамырдағы №252-III Қазақстан Республикасының Заңы).</p> <p>4. Жабдықты, аспаптарды, қосалқы бөлшектерді, материалдарды сақтау.</p>
«Жабдықты пайдалану және жөндеу жөніндегі техник» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	3115 «Жабдықты пайдалану және жөндеу жөніндегі техник»
Кәсіптің атауы	Жабдықты пайдалану және жөндеу жөніндегі техник
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4.2 Негізгі орта білім базасында техникалық және кәсіби білімі және практикалық жұмыс тәжірибесі болған жағдайда. Практикалық тәжірибесіз жоғарылатылған деңгейде (қосымша кәсіби даярлық немесе орта білімнен кейінгі білім) техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда.
БА бойынша біліктілік деңгейі	Тиісті мамандық (біліктілік) бойынша орта техникалық және кәсіби (арнайы орта, орта кәсіби) білім және II санатты техник лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс істеу өтілі (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м бұйрығымен бекітілген Басшылар, мамандар және басқа қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығының 174-тармағы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 25 маусымда № 7755 тіркелген).
Еңбек функциялары	Жөндеу жұмыстарын жоспарлау
Еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:
Жөндеу жұмыстарын жоспарлау	<p>1. Қысқа уақыт аралығына және келешекке күнтізбелік жоспарлау дағдылары.</p> <p>2. Жабдықты айлық, тоқсандық және жылдық жөндеу жоспарларын (кестелерін) жасау дағдылары.</p> <p>3. Жабдыққа, қосалқы бөлшектерге, аспаптар мен материалдарға өтінім толтыру дағдылары.</p> <p>4. Тағайындалған қорды бөлімшелер арасындағы бөлуге қатысу.</p>
	Білімі:
	<p>1. Жөндеу жұмыстарын жоспарлау тәртібі мен әдістері</p> <p>2. Жөндеу кестелері мен жоспарларын ресімдеу тәртібі</p> <p>3. Қосалқы бөлшектерге, аспаптар мен материалдарға өтінімдерді ресімдеу тәртібі.</p>
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Дербестілік Жауапкершілік
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	2149 «Инженер»
«Инженер» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	2149 «Инженер»
Кәсіптің атауы	Инженер

СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5. Жоғары білім, практикалық тәжірибесіз қосымша кәсіби білім беру бағдарламалары
БА бойынша біліктілік деңгейі	Жұмыс өтіліне талап қоймай тиісті мамандық (біліктілік) бойынша жоғары (немесе жоғарыдан кейінгі) білім (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м бұйрығымен бекітілген Басшылар, мамандар және басқа қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығының 115-тармағы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 25 маусымда № 7755 тіркелген).
Кәсіби білім деңгейі	Жоғары кәсіби білім.
Еңбек функциялары	Ғылыми-техникалық әзірлеулер жүргізу, инновациялық технологияларды енгізу.
Еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:
Ғылыми-техникалық әзірлеулер жүргізу, инновациялық технологияларды енгізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қолмен және заманауи компьютерлік бағдарламалардың көмегімен сызу, инженерлік кескін, 3Dпішімінде виртуалды модельдеу бағдарламаларын игеру. 2. Әдістемелік және нормативтік құжаттарды, техникалық құжаттаманы, сондай-ақ әзірленген жобалар мен бағдарламаларды жүзеге асыру бойынша ұсыныстарды және іс-шараларды әзірлеу. 3. Түрлі мақсаттағы схемаларды, сынау, бақылау, жабдықтау құралдарын, зертханалық макеттерді жобалау, жобаланатын бұйымдардың, объектілердің құрастырмасы мен жұмыс істеу принциптерінің сипаттамасын жасау, сондай-ақ қажетті есептеулерді және техникалық шешімдерді әзірлеу кезінде қабылданған негіздемелерді жүзеге асыру. 4. Қажетті параметрлер мен шамаларды есептеу. 5. Әзірленген құрылғыларды сынау, оларды өндіріске ендіру барысына қатысу. 6. Техникалық есептерді жасау. 7. Кабель өндірісі саласындағы отандық және шетелдік ғылым мен техника жетістіктерін зерделеу және қолдану.
	Білімі:
	<ol style="list-style-type: none"> 1.Салалық стандарттар. 2.Техникалық және технологиялық құжаттама жасауға қойылатын техникалық талаптар мен қолданыстағы стандарттар 3.Техникалық есептеулерді жүргізу әдістері. 4.Кабель өндіретін кәсіпорынның және оның бөлімшелерінің қызметінің техникалық даму келешектері мен ерекшеліктері. 5.Кабель өндірісі саласындағы отандық және шетелдік ғылым мен техника жетістіктері. 6.Әзірленетін және олармен шектес проблемалар саласындағы арнайы әдебиет. 8.Қазіргі заманғы есептеу техникасы, коммуникация және байланыс құралдары.
«Инженер» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	2149 «Инженер»
Кәсіптің атауы	2-санатты инженер

СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5.1 Жоғары білім, практикалық тәжірибесіз қосымша кәсіби білім беру бағдарламалары
БА бойынша біліктілік деңгейі	Тиісті мамандық (біліктілік) бойынша жоғары (немесе жоғарыдан кейінгі) білім және санатсыз инженер лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м бұйрығымен бекітілген Басшылар, мамандар және басқа қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығының 115-тармағы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 25 маусымда № 7755 тіркелген).
Еңбек функциялары	Экономикалық жоспарлау қызметі
Еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:
Экономикалық жоспарлау қызметі	1. Ақпаратты, техникалық деректерді, жұмыс көрсеткіштері мен нәтижелерін зерделеу және талдау, оларды жалпыландыру және жүйеге келтіру, қажетті экономикалық есептеулер жүргізу дағдылары. 2. Жұмыстарды орындау циклын қысқарту мүмкіндіктерін іздестіру дағдылары. 3. Қысқа кезеңге және болашаққа түрлі жұмыс кестелерін және жоспар кестелерін жасау дағдылары. 4. Жабдықтарға, материалдар мен қосалқы бөлшектерге тапсырыстар жасауды, өтінімдер беруді білу. 5. Ақпаратты жинау мен сақтаудың компьютерлік әдістерін игеру дағдылары.
	Білімі:
	1. Экономика және жоспарлау негіздері. 2. Зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін анықтау әдістері. 3. Техникалық-экономикалық талдау.
«Инженер» КӘСІБІНІҢ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	2149 «Инженер»
Кәсіптің атауы	1-санатты инженер
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6. Жоғары білім. Бакалавриат, резидентура, практикалық тәжірибе.
БА бойынша біліктілік деңгейі	Тиісті мамандық (біліктілік) бойынша жоғары (немесе жоғарыдан кейінгі) білім және II санатты инженер лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м бұйрығымен бекітілген Басшылар, мамандар және басқа қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығының 115-тармағы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде 2012 жылғы 25 маусымда № 7755 тіркелген).
Еңбек функциялары	Әкімшілік-басқарушылық қызмет
Еңбек функциясы	Біліктері мен дағдылары:

Әкімшілік- басқарушылық қызмет	<p>1. Қызметкерлердің ғылыми-техникалық білімдерін арттыру жұмыстарын ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>2. Кабель өндірісі саласындағы қолданыстағы нормалардың, ережелер мен стандарттардың сақталуын қамтамасыз ету дағдылары.</p> <p>3. Анықталған кемшіліктерді жою шараларын қолдану дағдылары.</p>
	Білімі
	<p>1. Директивалық, ұйымдастыру-жарлық және нормативтік құжаттар.</p> <p>2. Қазақстан Республикасының еңбек, еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі туралы заңнамасының негіздері.</p> <p>3. Еңбекті ұйымдастыру және басқару негіздері.</p>
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	<p>Өнертапқыштық</p> <p>Мақсатқа талпынушылық</p> <p>Жауапкершілік</p> <p>Ұйымдастыру қабілеттері</p> <p>Дербестік</p> <p>Бастамашылдық</p>
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	<p>2145 Инженер-конструктор</p> <p>2149 Еңбекті ұйымдастыру жөніндегі инженер</p> <p>2145 Инженер-технолог</p>
Кәсіби стандарттың техникалық деректері	
Әзірлеген	«Personnel Recruitment Center «Career-Holdings» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
Нұсқаның нөмірі мен шығатын жылы	1-нұсқа, 2015 жыл
Болжамды қайта қарау күні	2018

Кәсіби біліктілік картасы

№ р/р	Қызметкердің кәсібі	Ұлттық біліктілік шеңберіне (салалық біліктілік шеңберіне) сәйкес біліктілік деңгейлері	
	-	8	
	-	7	
6	инженер	6	
6	техник-технолог		
5.1	инженер	5	
5	инженер		
5.1	техник-технолог		
5	техник-технолог		
4.2	жабдықты пайдалану және жөндеу жөніндегі техник	4	
4.1	жабдықты пайдалану және жөндеу жөніндегі техник		
4	жабдықты пайдалану және жөндеу жөніндегі техник		
4	фильера жасаушы		
4	кабель өндірісінің монтері		
4	кабель және сымдарды пластикат және резинамен сығымдаушы		
4	кабель және сымдарды қаптап ораушы (қаптаушы)		
3	кабель және сымдарды пластикат және резинамен сығымдаушы		3
3	желі және кабельді ширатушы-оқшаулаушы		
3	созушы		
3	пластмасса бұйымдарды престоуші		
3	пластмасса балқытушы		
3	кабель өндірісінің монтері		
3	кабель өндірісінің монтері		
3	фильера жасаушы		
3	кабель өндірісіндегі материал кесуші		
3	кабель және сымдарды қаптап ораушы (қаптаушы)		
2	кабель өндірісіндегі материал кесуші	2	
2	сым және кабель тоқушы		
2	пластмасса балқытушы		
2	пластмасса бұйымдарды престоуші		
2	созушы		
2	желі және кабельді ширатушы-оқшаулаушы		
2	кабель және сымдарды пластикат және резинамен сығымдаушы		
	-	1	

* 2015 жылғы қолданыстағы ҰБШ сәйкес кәсіптер